

Κείμενο διδαγμένο:Ίσοκράτους, Περί ειρήνης, 14-15

14 Ἐγὼ δ' οἶδα μὲν διότι πρόσαντές ἐστιν ἐναντιοῦσθαι ταῖς ὑμετέραις διανοίαις, καὶ ὅτι δημοκρατίας οὔσης οὐκ ἔστι παρρησία, πλὴν ἐνθάδε μὲν τοῖς ἀφρονεστάτοις καὶ μηδὲν ὑμῶν φροντίζουσιν, ἐν δὲ τῷ θεάτρῳ τοῖς κωμωδοδιδασκάλοις· ὃ καὶ πάντων ἐστὶν δεινότατον, ὅτι τοῖς μὲν ἐκφέρουσιν εἰς τοὺς ἄλλους Ἑλληνας τὰ τῆς πόλεως ἀμαρτήματα τοσαύτην ἔχετε χάριν ὅσῃν οὐδὲ τοῖς εὖ ποιοῦσιν, πρὸς δὲ τοὺς ἐπιπλήττοντας καὶ νουθετοῦντας ὑμᾶς οὕτω διατίθεσθε δυσκόλως ὥσπερ πρὸς τοὺς κακὸν τὴν πόλιν ἐργαζομένους.

15 Ὅμως δὲ καὶ τούτων ὑπαρχόντων οὐκ ἂν ἀποσταίην ὧν διενόηθην. Παρελήλυθα γὰρ οὐ χαριούμενος ὑμῖν οὐδὲ χειροτονίαν μνηστεύσων, ἀλλ' ἀποφανόμενος ἃ τυγχάνω γινώσκων πρῶτον μὲν περὶ ὧν οἱ πρυτάνεις προτιθέασιν, ἔπειτα περὶ τῶν ἄλλων τῶν τῆς πόλεως πραγμάτων· οὐδὲν γὰρ ὄφελος ἔσται τῶν νῦν περὶ τῆς ειρήνης γνωσθέντων, ἢν μὴ καὶ περὶ τῶν λοιπῶν ὀρθῶς βουλευσώμεθα.

A. Από το κείμενο που σας δίνεται να μεταφράσετε στο τετράδιό σας την παράγραφο 14 «**Ἐγὼ δ' οἶδα ... τὴν πόλιν ἐργαζομένους**».

Μονάδες 10

B. Να γράψετε στο τετράδιό σας τις απαντήσεις των παρακάτω ερωτήσεων:

B1. Ποια είναι η ιδεώδης σχέση ανάμεσα στη δημοκρατία και την παρρησία; Πώς η αθηναϊκή πολιτική πραγματικότητα της εποχής του Ίσοκράτη επιβεβαιώνει ή διαψεύδει, κατά την άποψή του, την ύπαρξη της σχέσης αυτής;

Μονάδες 10

B2. «**παρελήλυθα γὰρ ... τῶν τῆς πόλεως πραγμάτων**»:

Πώς παρουσιάζει το ήθος του ο ρήτορας στο απόσπασμα αυτό; Στο πλαίσιο της καθιερωμένης ρητορικής τακτικής, σε τι αποσκοπεί ο Ίσοκράτης παρουσιάζοντας έτσι τον εαυτό του;

Μονάδες 10

B3. «**οὐδὲν γὰρ ὄφελος ἔσται... βουλευσώμεθα**»:

Στο απόσπασμα αυτό της παραγράφου 15 του πρωτότυπου κειμένου προαναγγέλλονται τα οφέλη της ειρήνης. Αφού διαβάσετε το κείμενο των παραγράφων 20-21 του μεταφρασμένου κειμένου που ακολουθεί, να αναφερθείτε σύντομα στα οφέλη αυτά.

20 Ἄν ὅμως κάνουμε εἰρήνην καὶ συμπεριφερθούμε ὅπως ορίζουν οἱ κοινές συνθήκες, θὰ κατοικοῦμε στὴν πόλιν μας μὲ μεγάλη ἀσφάλεια, ἀφοῦ ἀπαλλαγούμε ἀπὸ πολέμους καὶ κινδύνους καὶ διχόνοια στὴν ὁποία τῶρα ἔχουμε περιέλθει· ἀντίθετα κάθε μέρα θὰ γινόμαστε καὶ πιο πλούσιοι ἀπαλλαγμένοι ἀπὸ τοὺς φόρους καὶ τὶς τριηραρχίες καὶ τὶς ἄλλες εἰσφορές γιὰ τὸν πόλεμο καὶ ἀσχολούμενοι μὲ τὴν καλλιέργεια τῶν χωραφιών καὶ τὴ ναυτιλία καὶ τὶς ἄλλες ἐργασίες οἱ ὁποῖες ἔχουν

21 ἐκλείπει ἐξαιτίας τοῦ πολέμου. Ἀκόμη θὰ δοῦμε τὴν πόλιν μας νὰ ἔχει διπλάσια ἔσοδα ἀπ' ὅσα ἔχει τῶρα, νὰ εἶναι γεμάτη ἀπὸ ἐμπόρους καὶ ξένους καὶ μετοίκους, ἀπ' τοὺς ὁποῖους ἔχει ἐρημωθεῖ σήμερα. Καὶ τὸ σπουδαιότερο, θὰ ἔχουμε συμμάχους ὅλους τοὺς ἀνθρώπους ὄχι μὲ τὴ βία ἀλλὰ μὲ τὴ θέλησή τους, καὶ δὲν θὰ μας δέχονται ὅταν εἴμαστε ἀσφαλεῖς ἐξαιτίας τῆς δυνάμεώς μας, κι ὅταν κινδυνεύουμε θὰ ἀποστατοῦν, ἀλλὰ θὰ συμπεριφέρονται ὅπως ἀρμόζει (νὰ συμπεριφέρονται) οἱ ἀληθινοὶ φίλοι καὶ σύμμαχοι.

Μονάδες 10

B4. Ο Πλάτων αρνείται να χαρακτηρίσει επιστήμη ή τέχνη τη ρητορική, αφού δεν έχει καθορισμένο αντικείμενο να διδάξει ούτε αξιόπιστη μέθοδο. Τι απαντά ο Ίσοκράτης στην κριτική αυτή;

Μονάδες 10

B5. Μέσα από το πρωτότυπο κείμενο να βρείτε και να μεταφέρετε στο τετράδιό σας ένα ρήμα συνώνυμο του **γιννώσκω**. Επίσης να βρείτε και να μεταφέρετε όσες λέξεις του πρωτότυπου κειμένου είναι ετυμολογικά συγγενείς με τη λέξη **διανοίαις** και όσες με τη λέξη **προτιθέασιν**.

Μονάδες 10

Γ. Αδίδακτο κείμενο:

Ἰσοκράτους, Αἰγινήτικος, 10

Ἐγὼ δὲ καὶ Θρασύλοχος τοσαύτην φιλίαν παρὰ τῶν πατέρων παραλαμβάντες ὄσῃν ὀλίγω πρότερον διηγησάμην, ἔπι μείζω τῆς ὑπαρχούσης αὐτῆν ἐποιήσαμεν. Ἔως μὲν γὰρ παῖδες ἦμεν, περὶ πλείονος ἡμῶν αὐτοῦς ἡγοῦμεθα ἢ τοὺς ἀδελφοὺς καὶ οὔτε θυσίαν οὔτε θεωρίαν οὔτ' ἄλλην ἐορτὴν οὐδεμίαν χωρὶς ἀλλήλων ἡγομεν· ἐπεδὴ δ' ἄνδρες ἐγενόμεθα, οὐδὲν πώποτ' ἐναντίον ἡμῖν αὐτοῖς ἐπράξαμεν, ἀλλὰ καὶ τῶν ἰδίων ἐκοινωνοῦμεν καὶ πρὸς τὰ τῆς πόλεως ὁμοίως διεκείμεθα καὶ φίλοις καὶ ξένοις τοῖς αὐτοῖς ἐχρώμεθα.

Γ1. Να μεταφράσετε στο τετράδιό σας το παραπάνω κείμενο.

Μονάδες 20

Γ2α. Να μεταφέρετε στη δοτική και κλητική ενικού όλα τα ουσιαστικά της τρίτης κλίσεως που υπάρχουν στο αδίδακτο κείμενο.

Μονάδες 4

Γ2β. ἡγομεν, ἐγενόμεθα, ἐκοινωνοῦμεν:

Για τον καθένα από τους τύπους αυτούς να γράψετε το β' και γ' ενικό πρόσωπο της προστακτικής ενεστώτα στην ίδια φωνή.

Μονάδες 6

Γ3. Να γράψετε στο τετράδιό σας όλες τις λέξεις ή φράσεις που λειτουργούν μέσα στο αδίδακτο κείμενο ως **επιρρηματικοί προσδιορισμοί του χρόνου** και να κάνετε πλήρη συντακτική αναγνώριση αυτών.

Μονάδες 10